

доцент др Весна Круљац

Наставни план на предмету: **СРПСКА УМЕТНОСТ 20. ВЕКА**

Зимски семестар:

1. Импресионизам – поетика и представници
2. Сликарство у Србији 1920–1940, правци и појаве:
сезанизам, кубизам, „нови реализам“ (експресионизам, нови класицизам, магијски реализам), авангарда (*зениитизам, југо-дада, надреализам*), „прелазни период“, колоризам, интимизам, социјално ангажована уметност.
3. Социјалистички реализам – идеологија, поетика и представници
4. Скулптура у Србији до 1950, појаве и представници:
академизам, реализам-модерност, конструктивни смер, модерни еклектицизам, повратак интимном, реалном и социјалном, соцреализам.
5. Српска фотографија – појаве и представници
родоначелник Анастас Јовановић, фото-репортажа, ратна фотографија, аматерски покрет, уметничка фотографија, фото-журнализам, надреализам.

Летњи семестар:

6. Педесете: Лубарда, *Шесторица*, Табаковић, Б. Јовановић, Омчикус и Михаиловић, *Децембарска група*, Дамњан.
7. Шездесете: енформел, *Медиала*, Шејка, Величковић, нова фигурација
8. Скулптура после 1950, појаве и представници:
антропоморфизам (неотрадиционализам, егзистенцијални експресионизам, апартна фигурација), уметност слободних облика (асоцијативна, органска, апстрактна скулптура), скулптура предмета, луминокинетички објекти.
9. Седамдесете: уметност концепта (београдска шесторка, Дамњан, *Група 143*), војвођанска сцена (Б. Познановић, групе: КОД, (Э-Код, BOSH+BOSH, Вербумпрограм).
10. Осамдесете – постмодерни плурализам:
„нови талас“ (групе *Жестоки* и *Алтер Имаго*, Флека, Керкеш, скулптура - Бајић, Крнајски, В. Стевановић), неекспресионизам (струје *иконичка* и *аиконичка*), уметност на искуствима седамдесетих (Миливојевић, Угрн, Вербумпрограм, Прешић, Кликовац)
11. Деведесете – појаве и представници:
формалистичка скулптура („нова београдска скулптура“ и војвођанска скулптура, антиформ тенденција, технопоетичка струја), формализам таутолошке апстракције, формализам фигурације, концептуална уметност током деведесетих и релациона естетика.

ЛИТЕРАТУРА
за предмет Српска уметност 20. века

1. M. Todić, *Fotografija i slika*, Cicero, Beograd 2001.
2. M. Todić, *Fotografija i propaganda*, Književna zadruga, Banja Luka 2005.
3. W. Benjamin, *O fotografiji i umetnosti*, prev. J. Aćin, ur. M. Todić, Kulturni centar, Beograd 2007.
4. S. Živković, *Beogradski impresionisti*, Zlatousti, Beograd 2004.
5. Grupa autora, *Počeci jugoslovenskog modernog slikarstva (1900-1920)*, kat. izl., MSU, Beograd 1973.
6. Grupa autora, *Treća decenija: konstruktivno slikarstvo (1920-1930)*, kat. izl., MSU, Beograd 1967.
7. Grupa autora, *Četvrta decenija: ekspresionizam boje, poetski realizam (1930-1940)*, kat. izl., MSU, Beograd 1973.
8. Grupa autora, *Nadrealizam. Socijalna umetnost (1929-1950)*, kat. izl., MSU, Beograd 1969.
9. Grupa autora, *Jugoslovensko slikarstvo šeste decenije*, kat. izl., MSU, Beograd 1980.
10. Grupa autora, *Jugoslovensko slikarstvo sedme decenije*, kat. izl., MSU, Beograd 1983.
11. Grupa autora, *Jugoslovenska grafika (1950-1980)*, kat. izl., MSU, Beograd 1985.
12. Grupa autora, *Jugoslovenska skulptura (1870-1950)*, kat. izl., MSU, Beograd 1975.
13. S. Čupić, *Teme i ideje modernog: srpsko slikarstvo 1900-1941*, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2008.
14. L. Trifunović, *Srpsko slikarstvo 1900-1950*, Nolit, Beograd, 1973 (II izd. SKZ, Beograd 2014).
15. M. B. Protić, *Srpsko slikarstvo XX veka*, knj. 1-2, Beograd 1970.
16. J. Jovanov, *Demistifikacija apokrifa. Dadaizam na jugoslovenskim prostorima 1920–1922*, Apostrof, Novi Sad, 1999.
17. В. Голубовић и И. Суботић, *Зенит 1921–1926*, Народна библиотека Србије – Института за књижевност и уметност Београд – СДК Просвјета Загреб, 2008.
18. Grupa autora, *Sto godina časopisa Zenit 1921-1926-2021. Zbornik radova*, Galerija RIMA i Institut za književnost i umetnost, Kragujevac i Beograd, 2021.
19. М. Тодић, *Немогуће: уметност надреализма*, Музеј примењене уметности, Београд, 2002.
20. J. Denegri, *Posleratni modernizam/Avangarda. Ogledi o međuratnom modernizmu i istorijskim avangardama u jugoslovenskom umetničkom prostoru*, Službeni glasnik, Beograd, 2016.
21. J. Denegri, *Modernizam/Neoavangarde/Postmodernizam. Ogledi o jugoslovenskom umetničkom prostoru 1950–1990*, Službeni glasnik, Beograd, 2012.
22. L. Trifunović, *Od impresionizma do enformela*, Nolit, Beograd 1982.
23. L. Trifunović, *Enformel u Beogradu*, kat. izl., Umetnički paviljon „Cvijeta Zuzorić“, Beograd 1982.
24. Група аутора, *Београд шездесетих година XX века*, Музеј града Београда, Београд 2003.
25. L. Merenik, *Umetnost i vlast. Srpsko slikarstvo 1945-1968*, Vujičić kolekcija i Filozofski fakultet, Beograd 2010.

26. L. Merenik, *Beograd: osamdesete*, Prometej, Novi Sad 1995.
27. M. Šuvaković, J. Denegri i N. Dedić, *Trijumf savremene umetnosti. Mapiranja diskontinuiteta opsesija, uživanja, posedovanja, fantazija i subverzija unutar materijalnih umetničkih praksi u Srbiji tokom dvadesetog veka*, Muzej savremene umetnosti Vojvodine i Vujičić kolekcija, Novi Sad i Beograd 2010.
28. J. Denegri, *Srpska umetnost 1950-2000. Pedesete*, Topy i Orion Art, Beograd 2013.
29. J. Denegri, *Srpska umetnost 1950-2000. Šezdesete*, Topy i Orion Art, Beograd 2013.
30. J. Denegri, *Srpska umetnost 1950-2000. Sedamdesete*, Topy i Orion Art, Beograd 2013.
31. J. Denegri, *Srpska umetnost 1950-2000. Osamdesete*, Topy i Orion Art, Beograd 2013.
32. J. Denegri, *Srpska umetnost 1950-2000. Devedesete*, Topy i Orion Art, Beograd 2013.
33. J. Denegri, *Jedna moguća istorija moderne umetnosti. Beograd kao internacionalna umetnička scena 1965-2006*, Signature, BIGZ, MSU, Beograd 2009.
34. M. Šuvaković ur., *Istorija umetnosti u Srbiji – XX vek*, knj. 1-2, ORION ART, Beograd 2012.